

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання контрольної роботи
з дисципліни „БАНКІВСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”
для студентів заочної форми навчання спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

**Затверджено на засіданні кафедри фінансів
протокол № 08 від 07 грудня 2016 року**

Укладач: к.е.н., доц. Лінтур І.В.

Загальні вказівки

Дані методичні вказівки розраховані для студентів заочної форми навчання, які здобувають другу вищу освіту за спеціальністю **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**.

Нині банківська справа є однією з найдинамічніших сфер економіки. Відійшли в минуле часи, коли банківський бізнес був порівняно простим та безпечним, а жорстке регулювання обмежувало можливості менеджерів щодо прийняття управлінських рішень. Технологічна революція, стрімка інфляція, посилення конкурентної боротьби та процеси дерегулювання банківської діяльності зумовили формування значно агресивніших стратегій у банківському менеджменті, які супроводжуються підвищеною ризиковістю. Через те, що враховувати фактори ризику та керувати ними стає значно складніше, погіршується структура активів, знижується ефективність операцій, а зрештою може виникнути кризова ситуація. Тому пошук і дослідження адекватних методів виявлення та управління ризиками перетворюється на складну проблему, яку необхідно вирішувати керівництву кожного банку. Перед менеджментом постає завдання мінімізувати ризики, забезпечуючи достатні прибутки для збереження коштів вкладників та підтримки життєдіяльності банку.

Метою дисципліни «Банківський менеджмент» є опанування системою теоретичних знань щодо сутності та функцій банківського менеджменту в комерційних банках України, дослідження принципів банківського менеджменту, опанування управлінням банківської стратегії, створення ефективної системи формування та використання банківських ресурсів.

Даний курс окрім вивчення теоретичного матеріалу включає написання контрольної роботи, що складається з двох теоретичних питань, двох практичних завдань та двох тестових завдань.

Варіант контрольної роботи відповідає номеру студента в списку групи.

Висвітлення питання відбувається на основі опрацювання рекомендованого викладачем переліку літератури за темою, або літератури, яку студент самостійно винайшов у каталозі бібліотеки і, яка відповідає тематиці питання. Кількість джерел для написання якісної відповіді на 1 питання – не менше 5 джерел. Бажано використовувати як книжки, так і періодичні видання – журнали, газети, Інтернет. Обсяг викладення матеріалу – не менше 7-9 сторінок. ***Відповіді на питання мають бути оформлені у рукописному варіанті.***

Контрольна робота має бути оформлена або в окремому зошиті, або на скріплених аркушах формату А-4.

Виконана контрольна робота повинна бути здана на кафедру не пізніше ніж за два тижня до початку екзаменаційної сесії. Готова контрольна реєструється у журналі обліку контрольних робіт. За тиждень до початку сесії студент має впевнитися, що контрольну роботу зараховано викладачем, студента допущено до складання заліку. В разі наявності зауважень студент

повинен доробити контрольну роботу та у триденний термін надати її на кафедру.

Належним чином оформлена та вчасно здана контрольна робота з ґрунтовно викладеним питанням оцінюється викладачем „зараховано”. У інших випадках – при несвоєчасній здачі, наявності граматичних, синтаксичних помилок, недостатнім обсягом викладення питань - робота оцінюється „не зараховано” і повертається студенту на доопрацювання для виправлення наявних недоліків.

Варіанти виконання контрольної роботи:

Порядковий номер за списком в групі	Варіанти завдань					
	Теоретичні питання		Практичні завдання		Тестові завдання	
Група 1М-14						
1	1	31	1	1	1	31
2	2	32	2	2	2	32
3	3	33	3	3	3	33
4	4	34	4	4	4	34
5	5	35	5	5	5	35
6	6	36	6	6	6	36
7	7	37	7	7	7	37
8	8	38	8	8	8	38
9	9	39	9	9	9	39
10	10	40	10	10	10	40
11	11	41	11	11	11	41
12	12	42	12	12	12	42
13	13	43	13	13	13	43
14	14	44	14	14	14	44
15	15	45	15	15	15	45
Група 1М-14						
1	16	46	16	16	16	46
2	17	47	17	17	17	47
3	18	48	18	18	18	48
4	19	49	19	19	19	49
5	20	50	20	20	20	50
6	21	51	21	21	21	51
7	22	52	22	22	22	52
8	23	53	23	23	23	53
9	24	54	24	24	24	54
10	25	55	25	25	25	55
11	26	56	26	26	26	56
12	27	57	27	27	27	57
13	28	58	28	28	28	58
14	29	59	29	29	29	59
15	30	60	30	30	30	60

Завдання до виконання контрольної роботи

2.1. Теоретичні питання з курсу „Банківський менеджмент”

На основі вивчення літератури, студенти повинні дати письмову відповідь на два питання, що наводяться нижче згідно зі своїм варіантом.

1. Сутність і специфіка банківського менеджменту.
2. Особливості й значення менеджменту у банківській справі.
3. Функції банківського менеджменту.
4. Порядок відкриття і припинення функціонування банку.
5. Система управління банком
6. Принципи побудови організаційної структури банку. Фактори, що визначають його структуру.
7. Види організаційних банківських структур.
8. Рівні управління банком. Вищі органи управління банком.
9. Основні функціональні підрозділи й служби банку.
10. Політика банку у сфері формування його структури. Сучасні тенденції в організаційній структурі банків.
11. Сутність банківських ризиків, їх класифікація і значення для прийняття управлінських рішень.
12. Менеджмент банківських ризиків.
13. Хеджування ризику процентних ставок за допомогою форвардних контрактів.
14. Процес хеджування ф'ючерсами процентних ставок.
15. Управління валютними ризиками.
16. Пасиви комерційних банків і їх структура.
17. Концепція депозитного портфеля банку та управління ним.
18. Сутність і структура банківських активів.
19. Методи управління банківськими активами.
20. Організація кредитування та управління кредитним портфелем банку.
21. Управління інвестиційною діяльністю банку.
22. Основні підходи до управління активами і пасивами у комерційних банках.
23. Управління розривами.
24. Геп-менеджмент: поняття, основні положення, кількісний вимір розриву, методи управління розривом.
25. Спред: моделі, класифікація, правила управління, приклади оцінювання ситуацій за спредом.
26. Основні методи управління ліквідністю банку.
27. Управління капіталом банку.
28. Дивідендна та емісійна політика банків.
29. Загальні підходи до оцінки діяльності банку.
30. Показники і шляхи оптимізації дохідності банків.
31. Рейтингова оцінка діяльності банків.

32. Планування як одна з основних функцій банківського менеджменту.
33. Основні види планування в банку.
34. Сутність і значення контролю у банківському менеджменті.
35. Процес банківського контролю.
36. Обов'язкові резерви і фактори, що впливають на вибір джерел резервів.
37. Метод управління резервною позицією.
38. Організація кредитної роботи в банку.
39. Якість і склад кредитного портфеля.
40. Управління прибутковістю кредитного портфеля.
41. Показники, що визначають обсяг і структуру кредитного портфеля.
42. Методи ціноутворення на кредити.
43. Методи управління кредитним ризиком.
44. Побудова системи управління кредитним ризиком: принципи й етапи.
45. Методика оцінювання якості кредитного портфеля.
46. Методи управління проблемними кредитами.
47. Класифікація і функції портфеля цінних паперів.
48. Стратегії формування портфеля цінних паперів.
49. Принципи інвестування. Активна і пасивна інвестиційна політика в банківській практиці.
50. Типи портфелів цінних паперів.
51. Інвестиційні цінні папери в портфелях банків.
52. Методи визначення прибутковості й оцінювання ризиків разом з інвестиційним портфелем.
53. Особливості управління трудовими ресурсами у банках.
54. Сутність, принципи та особливості кадрової політики банку.
55. Методи управління, що застосовуються у банківському менеджменті.
56. Банківське управлінське спілкування, його особливості.
57. Стиль банківського керівництва: основні прикмети та відмінності.
58. Сутність і значення мотивації у банківському менеджменті.
59. Соціально-психологічні проблеми банківських працівників.
60. Проблеми етики у банківському менеджменті.

Практичні завдання

Завдання 2.1

За даними балансу банку (табл. 2.1) розрахувати показники прибутковості:

- 1) процентну маржу *ПМ*;
- 2) чисту процентну маржу *ЧПМ*;
- 3) чистий спред *ЧС*

Таблиця 2.1. Баланс банку

Статті балансу	Варіанти																														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
Активи																															
1. Кредити, тис. грн.	775	908	831	1025	643	683	826	1148	1183	1448	1290	893	1000	755	607	1040	831	597	1474	780	933	872	689	1132	1255	1091	1341	1413	1280	1255	
Середня ставка, %	18	20	24	22	21	20	23	18	19	20	22	24	22	20	25	17	15	23	16	19	22	24	21	20	18	25	23	19	18	24	
2. Цінні папери, тис. грн.	426	498	456	563	353	375	454	630	650	795	708	490	549	414	333	571	456	328	809	428	512	479	378	622	689	599	736	776	703	689	
Середня ставка, %	25	26	23	24	28	27	30	21	20	22	23	25	26	27	22	21	20	25	27	26	21	24	25	22	23	27	28	22	24	25	
3. Інші працюючі активи, тис. грн.	147	173	158	195	122	130	157	218	225	275	245	170	190	144	115	198	158	113	280	148	178	166	131	215	239	208	255	269	243	239	
Середня ставка, %	20	24	25	21	22	23	24	25	18	19	22	23	25	24	21	22	20	18	21	23	24	25	24	23	25	22	21	20	27	24	
4. Непрацюючі активи, тис. грн.	172	201	184	227	142	151	183	254	262	321	286	198	221	167	134	231	184	132	327	173	207	193	153	251	278	242	297	313	284	278	
Пасиви																															
1. Строкові депозити, тис. грн.	137	160	147	181	113	121	146	203	209	256	228	158	176	133	107	184	147	105	260	138	165	154	122	200	221	193	237	249	226	221	
Середня ставка, %	22	21	20	23	17	19	20	22	23	15	16	20	19	18	17	22	18	24	25	21	22	20	19	15	17	19	20	21	22	20	
2. Депозити та кредити інших банків, тис. грн.	517	605	554	683	428	456	551	765	789	966	860	595	666	503	405	694	554	398	983	520	622	581	459	755	836	728	894	942	853	836	
Середня ставка, %	18	17	16	15	16	17	18	19	18	19	17	16	15	14	16	17	18	17	16	14	17	18	19	18	20	17	16	15	14	15	
3. Кошти до запитання, тис. грн.	608	712	652	804	504	536	648	900	928	1136	1012	700	784	592	476	816	652	468	1156	612	732	684	540	888	984	856	1052	1108	1004	984	
Середня ставка, %	19	20	21	20	22	21	20	19	18	20	22	21	19	20	21	22	20	19	18	20	21	20	22	19	18	20	22	20	21	20	
4. Капітал, тис. грн.	258	303	277	342	214	228	275	383	394	483	430	298	333	252	202	347	277	199	491	260	311	291	230	377	418	364	447	471	427	418	
Баланс, тис. грн.	1520	1780	1630	2010	1260	1340	1620	2250	2320	2840	2530	1750	1960	1480	1190	2040	1630	1170	2890	1530	1830	1710	1350	2220	2460	2140	2630	2770	2510	2460	

Завдання 2.2

За звітністю комерційного банку (табл. 2.2) визначити нормативи капіталу банку (мінімальний розмір регулятивного капіталу, (H_1) ; адекватність (платоспроможність) регулятивного капіталу, (H_2) ; адекватність основного капіталу, (H_3)) та нормативи ліквідності (миттєву ліквідність, (H_4) ; поточну ліквідність, (H_5) ; короткострокову ліквідність, (H_6)).

Таблиця 2.2 – Звітність комерційного банку

Показники	Варіанти														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	11837	11134	8673	13126	12072	9376	8907	10431	13478	9845	16408	12306	12892	7852	9940
2. Дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу	283	266	207	314	288	224	213	249	322	235	392	294	308	188	237
3. Емісійні різниці	4091	3848	2997	4536	4172	3240	3078	3605	4658	3402	5670	4253	4455	2714	3435
4. Резервні фонди, створенні згідно із законом України	8383	7885	6142	9296	8549	6640	6308	7387	9545	6972	11620	8715	9130	5561	7040
5. Загальні резерви (на покриття невизначених ризиків банківських операцій)	5808	5463	4255	6440	5923	4600	4370	5118	6613	4830	8050	6038	6325	3853	4877
6. Нематеріальні активи	4747	4465	3478	5264	4841	3760	3572	4183	5405	3948	6580	4935	5170	3149	3986
7. Сума зносу нематеріальних активів	354	333	259	392	361	280	266	312	403	294	490	368	385	235	297
8. Збитки минулих років	2020	1900	1480	2240	2060	1600	1520	1780	2300	1680	2800	2100	2200	1340	1696
9. Прибуток поточного року	3939	3705	2886	4368	4017	3120	2964	3471	4485	3276	5460	4095	4290	2613	3308
10. Переоцінка основних засобів	1687	1587	1236	1870	1720	1336	1269	1486	1921	1403	2338	1754	1837	1119	1416
11. Резерви під стандартну заборгованість	9726	9149	7126	10786	9919	7704	7319	8571	11075	8089	13482	10112	10593	6452	8168
12. Субординований борг	9090	8550	6660	10080	9270	7200	6840	8010	10350	7560	12600	9450	9900	6030	7633
13. Вкладення банку:															
а) в акції та інші цінні папери у портфелі банку на продаж та інвестицій	5252	4940	3848	5824	5356	4160	3952	4628	5980	4368	7280	5460	5720	3484	4410
б) в інші банки на умовах субординованого боргу	4747	4465	3478	5264	4841	3760	3572	4183	5405	3948	6580	4935	5170	3149	3986
14. Каса	5656	5320	4144	6272	5768	4480	4256	4984	6440	4704	7840	5880	6160	3752	4750
15. Банківські метали	10100	9500	7400	11200	10300	8000	7600	8900	11500	8400	14000	10500	11000	6700	8482
16. Кошти на кореспондентському рахунку:															
а) в НБУ	35350	33250	25900	39200	36050	28000	26600	31150	40250	29400	49000	36750	38500	23450	29685
б) в інших комерційних банках	56560	53200	41440	62720	57680	44800	42560	49840	64400	47040	78400	58800	61600	37520	47496
17. Кредити надані:															
а) центральним органам виконавчої влади	54338	51110	39812	60256	55414	43040	40888	47882	61870	45192	75320	56490	59180	36046	45630
б) місцевим органам виконавчої влади	12322	11590	9028	13664	12566	9760	9272	10858	14030	10248	17080	12810	13420	8174	10347
в) іншим банкам	79881	75136	58527	88581	81463	63272	60108	70390	90954	66436	110726	83045	86999	52990	67080
г) суб'єктам господарської діяльності	108181	101755	79261	119963	110323	85688	81404	95328	123177	89972	149954	112466	117821	71764	90845

18. Дебітори	61650	57988	45170	68365	62871	48832	46390	54326	70196	51274	85456	64092	67144	40897	51771
19. Товарно-матеріальні цінності	18332	17243	13431	20328	18695	14520	13794	16154	20873	15246	25410	19058	19965	12161	15394
20. Основні засоби	36663	34485	26862	40656	37389	29040	27588	32307	41745	30492	50820	38115	39930	24321	30788
21. Строкові депозити, які розміщені в НБУ	31128	29279	22807	34518	31745	24656	23423	27430	35443	25889	43148	32361	33902	20649	26140
а) в т.ч. короткострокові	11009	10355	8066	12208	11227	8720	8284	9701	12535	9156	15260	11445	11990	7303	9245
22. Строкові депозити, які розміщені в інших банках	60741	57133	44504	67357	61944	48112	45706	53525	69161	50518	84196	63147	66154	40294	51008
а) в т.ч. короткострокові	15362	14450	11255	17035	15666	12168	11560	13537	17492	12776	21294	15971	16731	10191	12900
23. Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж та інвестиції	15504	14583	11359	17192	15811	12280	11666	13662	17653	12894	21490	16118	16885	10285	13019
24. Кредити надані іншим банкам	79881	75136	58527	88581	81463	63272	60108	70390	90954	66436	110726	83045	86999	52990	67080
а) в т.ч. короткострокові	18695	17585	13697	20731	19065	14808	14068	16474	21287	15548	25914	19436	20361	12402	15699
25. Кошти бюджету України	106595	100263	78100	118205	108706	84432	80210	93931	121371	88654	147756	110817	116094	70712	89514
26. Кошти до запитання															
а) НБУ	103677	97518	75961	114968	105730	82120	78014	91359	118048	86226	143710	107783	112915	68776	87063
б) інших банків	105848	99560	77552	117376	107944	83840	79648	93272	120520	88032	146720	110040	115280	70216	88886
в) юридичних та фізичних осіб	110322	103769	80830	122338	112507	87384	83015	97215	125615	91753	152922	114692	120153	73184	92643
27. Строкові депозити інших банків та клієнтів	139713	131414	102364	154930	142480	110664	105131	123114	159080	116197	193662	145247	152163	92681	117325
а) в т.ч. короткострокові	90254	84892	66126	100083	92041	71488	67914	79530	102764	75062	125104	93828	98296	59871	75791
28. Кредити, які одержані від НБУ та інших банків	102737	96634	75273	113926	104772	81376	77307	90531	116978	85445	142408	106806	111892	68152	86274
а) в т.ч. короткострокові	68417	64353	50128	75869	69772	54192	51482	60289	77901	56902	94836	71127	74514	45386	57454
29. Цінні папери власного боргу, емітовані банком	176871	166364	129589	196134	180374	140096	133091	155857	201388	147101	245168	183876	192632	117330	148528
а) в т.ч. короткострокові	99970	94031	73245	110858	101949	79184	75225	88092	113827	83143	138572	103929	108878	66317	83950
30. Зобов'язання з кредитуванням, що надані клієнтам і банкам	74780	70338	54790	82925	76261	59232	56270	65896	85146	62194	103656	77742	81444	49607	62797

Таблиця 2.2 – Звітність комерційного банку

Показники	Варіанти														
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1. Фактично сплачений зареєстрований статутний капітал	12540	10548	9142	12658	12775	11250	9610	12600	14170	8438	12330	12270	12945	8315	12700
2. Дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу	300	252	218	302	305	269	230	301	339	202	295	293	309	199	303
3. Емісійні різниці	4334	3645	3159	4374	4415	3888	3321	4354	4897	2916	4261	4240	4473	2873	4389
4. Резервні фонди, створенні згідно із законом України	8881	7470	6474	8964	9047	7967	6806	8923	10035	5976	8732	8690	9167	5889	8994
5. Загальні резерви (на покриття невизначених ризиків банківських операцій)	6153	5175	4485	6210	6268	5519	4715	6182	6952	4140	6049	6020	6351	4080	6231
6. Нематеріальні активи	5029	4230	3666	5076	5123	4512	3854	5053	5683	3384	4945	4921	5191	3335	5093
7. Сума зносу нематеріальних активів	375	315	273	378	382	336	287	376	423	252	368	366	387	248	379
8. Збитки минулих років	2140	1800	1560	2160	2180	1920	1640	2150	2418	1440	2104	2094	2209	1419	2167
9. Прибуток поточного року	4173	3510	3042	4212	4251	3744	3198	4193	4715	2808	4103	4083	4308	2767	4226
10. Переоцінка основних засобів	1787	1503	1303	1804	1820	1603	1369	1795	2019	1202	1757	1748	1845	1185	1810
11. Резерви під стандартну заборгованість	10304	8667	7511	10400	10497	9244	7897	10353	11643	6934	10131	10082	10636	6832	10435
12. Субординований борг	9630	8100	7020	9720	9810	8639	7380	9676	10881	6480	9468	9423	9941	6386	9752
13. Вкладення банку:															
а) в акції та інші цінні папери у портфелі банку на продаж та інвестицій	5564	4680	4056	5616	5668	4991	4264	5591	6287	3744	5471	5444	5743	3689	5635
б) в інші банки на умовах субординованого боргу	5029	4230	3666	5076	5123	4512	3854	5053	5683	3384	4945	4921	5191	3335	5093
14. Каса	5992	5040	4368	6048	6104	5375	4592	6021	6771	4032	5891	5863	6185	3973	6068
15. Банківські метали	10700	9000	7800	10800	10900	9599	8200	10751	12091	7200	10521	10470	11045	7095	10836
16. Кошти на кореспондентському рахунку:															
а) в НБУ	37450	31500	27300	37800	38150	33597	28700	37629	42317	25200	36822	36643	38658	24833	37926
б) в інших комерційних банках	59920	50400	43680	60480	61040	53754	45920	60206	67707	40320	58915	58629	61852	39732	60682
17. Кредити надані:															
а) центральним органам виконавчої влади	57566	48420	41964	58104	58642	51643	44116	57840	65047	38736	56600	56326	59422	38171	58298
б) місцевим органам виконавчої влади	13054	10980	9516	13176	13298	11711	10004	13116	14750	8784	12835	12773	13475	8656	13220
в) іншим банкам	84626	71181	61690	85417	86208	75918	64854	85030	95624	56945	83207	82803	87355	56114	85702
г) суб'єктам господарської діяльності	114608	96399	83546	115679	116750	102815	87830	115154	129501	77119	112685	112139	118303	75995	116064

18. Дебітори	65313	54936	47611	65923	66534	58592	50053	65624	73800	43949	64217	63906	67419	43308	66143
19. Товарно-матеріальні цінності	19421	16335	14157	19602	19784	17422	14883	19513	21944	13068	19095	19002	20047	12877	19667
20. Основні засоби	38841	32670	28314	39204	39567	34844	29766	39026	43889	26136	38189	38004	40093	25755	39335
21. Строкові депозити, які розміщені в НБУ	32977	27738	24040	33286	33594	29584	25272	33135	37263	22190	32424	32267	34041	21867	33397
а) в т.ч. короткострокові	11663	9810	8502	11772	11881	10463	8938	11719	13179	7848	11467	11412	12039	7734	11811
22. Строкові депозити, які розміщені в інших банках	64350	54126	46909	64951	65553	57728	49315	64657	72712	43301	63270	62964	66425	42669	65168
а) в т.ч. короткострокові	16275	13689	11864	16427	16579	14600	12472	16352	18390	10951	16002	15924	16799	10791	16482
23. Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж та інвестиції	16425	13815	11973	16578	16732	14734	12587	16503	18559	11052	16149	16071	16954	10891	16633
24. Кредити надані іншим банкам	84626	71181	61690	85417	86208	75918	64854	85030	95624	56945	83207	82803	87355	56114	85702
а) в т.ч. короткострокові	19806	16659	14438	19991	20176	17768	15178	19900	22380	13327	19473	19379	20444	13133	20057
25. Кошти бюджету України	112928	94986	82321	113983	115039	101308	86543	113466	127603	75989	111033	110495	116569	74881	114363
26. Кошти до запитання															
а) НБУ	109836	92385	80067	110862	111889	98534	84173	110359	124109	73908	107993	107469	113377	72830	111232
б) інших банків	112136	94320	81744	113184	114232	100598	85936	112670	126708	75456	110255	109720	115752	74356	113561
в) юридичних та фізичних осіб	116876	98307	85199	117968	119061	104850	89569	117433	132065	78646	114915	114358	120645	77499	118362
27. Строкові депозити інших банків та клієнтів	148013	124497	107897	149396	150780	132783	113431	148719	167248	99598	145530	144825	152785	98145	149894
а) в т.ч. короткострокові	95615	80424	69701	96509	97402	85777	73275	96071	108041	64339	94011	93555	98698	63401	96830
28. Кредити, які одержані від НБУ та інших банків	108840	91548	79342	109858	110875	97641	83410	109359	122985	73238	107015	106496	112350	72170	110224
а) в т.ч. короткострокові	72482	60966	52837	73159	73837	65024	55547	72827	81901	48773	71266	70920	74819	48062	73403
29. Цінні папери власного боргу, емітовані банком	187378	157608	136594	189130	190881	168098	143598	188272	211729	126086	184235	183342	193420	124248	189760
а) в т.ч. короткострокові	105909	89082	77204	106898	107888	95011	81164	106413	119672	71266	104132	103627	109323	70226	107255
30. Зобов'язання з кредитуванням, що надані клієнтам і банкам	79223	66636	57751	79963	80704	71071	60713	79600	89518	53309	77894	77516	81777	52531	80230

Тестові завдання

1. Головна відмінність НБУ від комерційних банків:
 - а) управління грошовим обігом;
 - б) акумуляція резервів;
 - в) право емісії банкнот;
 - г) рефінансування ;
 - д) забезпечення платіжного механізму.

2. Керівним органом НБУ є:
 - а) рада директорів;
 - б) загальні збори акціонерів;
 - в) правління банку;
 - г) управляючий банку ;
 - д) немає правильної відповіді.

3. До непрямих інструментів монетарної політики НБУ відносять:
 - а) обмеження розміру процентних ставок;
 - б) встановлення індивідуальної кредитної межі;
 - в) вільні кредитні аукціони;
 - г) резервні вимоги ;
 - д) регулювання обсягу грошової маси.

4. Комерційним банкам забороняється діяльність:
 - а) у сфері страхування;
 - б) у торгівлі дорогоцінними металами;
 - в) у торгівлі цінними паперами;
 - г) у здійснюванні інвестицій за рахунок власних коштів ;
 - д) немає правильної відповіді.

5. НБУ, в разі порушення, не має права застосовувати до комерційних банків такі заходи:
 - а) зміну структури комерційних банків;
 - б) накладати штраф на керівників банку;
 - в) усувати керівництво;
 - г) здійснювати ліквідацію установи ;
 - д) усі відповіді правильні.

6. Головним органом управління комерційним банком є:
 - а) рада директорів;
 - б) загальні збори акціонерів;
 - в) правління банку;
 - г) голова ради директорів;
 - д) асоційовані особи.

7. Найбільший обсяг повноважень у діяльності комерційних банків мають:

- а) адміністратори;
- б) ревізори;
- в) вищі менеджери;
- г) супервізори ;
- д) наглядачі.

8. До адаптивних організаційних структур комерційних банків не відносять:

- а) проектні структури;
- б) матричні структури;
- в) консорціуми;
- г) конгломерати;
- д) усі відповіді правильні.

9. Аналіз фінансової стійкості комерційних банків містить:

- а) звіт про фінансові результати;
- б) вивчення ступеня ризику активів банку;
- в) особові рахунки;
- г) нормативні документи;
- д) банківський баланс.

10. За аспектами досліджень банківський аналіз ділиться на:

- а) повний;
- б) тематичний;
- в) селективний;
- г) структурний;
- д) порівняльний.

11. До нестандартного активу комерційних банків належать активи зі ступенем ризику:

- а) 5%;
- б) 10%;
- в) 20%;
- г) 50%;
- д) 100%.

12. Під матеріальними запасами комерційних банків розуміють:

- а) матеріальні предмети;
- б) матеріальні активи;
- в) фінансові вкладення;
- г) матеріальні предмети, які повністю споживаються ;
- д) усі види активів.

13. Сума активів комерційних банків завжди повинна дорівнювати:

- а) сумі зобов'язань;
- б) сумі зобов'язань і капіталу банку;
- в) сумі власного і залученого капіталу банку;
- г) сумі основних засобів та матеріальних активів ;
- д) кореспондентському рахунку у центральному банку.

14. Функція мотивація у процесі управління комерційним банком передбачає:

- а) створення певної структури;
- б) встановлення стандартів;
- в) виконання робіт згідно зобов'язанням;
- г) здійснення систематичного контролю;
- д) коригування плану.

15. Сек'юризація у сфері фінансових послуг означає:

- а) збільшення захисту активів;
- б) знаходження методів залучення заощаджень;
- в) продаж позик;
- г) об'єднання фінансових установ ;
- д) інвестиційна активність.

16. До пасивів комерційних банків відносять:

- а) банкноти в касі банку;
- б) платіжні документи в процесі інкасування;
- в) кореспондентські лоро-рахунки КБ;
- г) інвестиції в цінні папери ;
- д) основні засоби банку.

17. До активів комерційних банків відносять:

- а) депозити фізичних осіб;
- б) кошти на кореспондентському рахунку у центральному банку;
- в) фонди економічного стимулювання;
- г) карткові рахунки;
- д) цільові вклади.

18. До боргових цінних паперів не належать:

- а) ощадні сертифікати;
- б) акції;
- в) фінансові векселя;
- г) облігації;
- д) депозитні сертифікати.

19. Бланковий кредит - це кредит під:

- а) гарантію або поручительство;

- б) поліси страхування життя;
- в) зобов'язання позичальника;
- г) товаророзпоряджувальні документи ;
- д) цінні папери.

20. Тратта - це:

- а) ощадний сертифікат;
- б) переказний вексель;
- в) акцептування векселів;
- г) строковий депозит;
- д) простий вексель.

21. При збільшенні НБУ облікової ставки:

- а) підвищується курс іноземної валюти;
- б) підвищується курс національної валюти;
- в) зменшується пропозиція іноземної валюти;
- г) знижується курс національної валюти ;
- д) платіжний баланс не активізується.

22. Капітал комерційних банків - це:

- а) активи;
- б) зобов'язання;
- в) активи – зобов'язання;
- г) ресурси;
- д) активи + пасиви.

23. Субординований борг - це боргові капітальні інструменти, які не можуть бути взяті з банку раніш ніж:

- а) 1 рік;
- б) 3 роки;
- в) 5 років;
- г) 7 років;
- д) 10 років.

24. Мінімальний розмір статутного капіталу на момент реєстрації регіональних банків становить:

- а) 1 млн. євро;
- б) 3 млн. євро;
- в) 4 млн. євро;
- г) 5 млн. євро;
- д) немає правильної відповіді.

25. Показник адекватності основного капіталу H_3 знаходять за формулою:

- а) основний капітал / пасиви;

- б) основний капітал / статутний капітал.;
- в) (основний капітал - регулятивний капітал) / зобов'язання;
- г) сукупний капітал – основний капітал ;
- д) основний капітал / загальні активи.

26. Загальна ліквідність банку - це:

- а) зобов'язання банку / загальна сума кредитних вкладень;
- б) доходні активи / платні пасиви;
- в) активи / зобов'язання;
- г) власний капітал / загальна сума кредитів ;
- д) активи / капітал.

27. До високоліквідних активів комерційних банків відноситься:

- а) товарно-матеріальні цінності; б) цінні папери;
- в) кошти КБ на кореспондентському рахунку в НБУ;
- г) вкладення в асоційовані та дочірні компанії;
- д) депозити в інших банках.

28. До найбільш ризикованих активів комерційних банків відносять:

- а) боргові цінні папери;
- б) кредити овердрафт, овернайт;
- в) гарантійні депозити в інших банках;
- г) фінансовий лізинг, наданий іншим банкам;
- д) активи до одержання.

29. До неробочих активів комерційних банків відносять:

- а) кошти на кореспондентському рахунку;
- б) кошти, вкладені в майно;
- в) надані кредити;
- г) кошти в розрахунки;
- д) касові активи.

30. Кредитний портфель банку вміщує:

- а) проценти нараховані, але не сплачені;
- б) агреговану балансову вартість усіх кредитів;
- в) гарантії та акредитиви;
- г) оперативний лізинг ;
- д) зобов'язання видати кредит.

31. Рентабельність активів це:

- а) власний капітал / необорні активи;
- б) чистий прибуток / активи;
- в) чистий прибуток / оборотні активи;
- г) ліквідні активи / поточні зобов'язання ;

д) високоліквідні активи / чистий прибуток.

32. «Субстандартна» кредитна операція – це операція, за якою кредитний ризик становить X% чистого кредитного ризику:

- а) 2 %;
- б) 10 %;
- в) 20 %;
- г) 50 %;
- д) 100 %.

33. Фінансові інвестиції це:

- а) фінансування за рахунок власних і залучених коштів інвесторів;
- б) вкладення коштів в основний капітал;
- в) вкладення коштів у діяльність інших підприємств;
- г) вкладення коштів у різноманітні види цінних паперів ;
- д) сумарні вкладення, необхідні для відновлення та приросту основного капіталу.

34. Револьверний лізинг - це коли:

- а) оренда майна здійснюється на термін менший його функціонування;
- б) лізингодавець купує обладнання на замовлення клієнта;
- в) лізингодержувач бере на технічне обслуговування орендне майно;
- г) власник обладнання продає його лізинговій компанії;
- д) передбачається періодична зміна обладнання.

35. Норматив короткострокової ліквідності H_6 - це:

- а) ліквідні активи / короткострокові зобов'язання;
- б) активи / поточні рахунки;
- в) короткострокові зобов'язання / активи первинної ліквідності;
- г) залучені кошти / короткострокові депозити ;
- д) високоліквідні активи / короткострокові кредити

36. Відкрита валютна позиція це коли:

- а) вимоги дорівнюють зобов'язанням банку за кожною іноземною валютою;
- б) вимоги не дорівнюють зобов'язанням банку за кожною іноземною валютою;
- в) кількість готівкової валюти перевищує безготівкову окремо за кожною валютою;
- г) погашення заборгованості здійснюється в іноземній валюті;
- д) виникають вимоги в одній валюті при розрахунках за ними в іншій.

37. Для спеціалізованих ощадних банків норматив миттєвої ліквідності H_4 становить:

- 1. $< 10 \%$;

- 2. > 30 %;
- 3. < 20 %;
- 4. < 30 %;
- 5. немає правильної відповіді

38. Поточне фінансове планування передбачає:

- а) розроблення фінансової політики за всіма основними напрямками діяльності банку;
- б) розроблення бюджетів та платіжних календарів;
- в) розроблення плану доходів і витрат та балансового плану.

39. Результати поточного аналізу використовуються:

- а) у процесі фінансового планування;
- б) у процесі прийняття рішень при виконанні регулятивних функцій;
- в) при виконанні контрольних функцій;
- г) у процесі прийняття рішень щодо майбутнього, розвитку банку.

40. За якого типу управління виникає загроза втрати стратегічної орієнтації банку та можливість появи нездорової внутрішньої конкуренції:

- а) централізованого;
- б) децентралізованого;
- в) будь-якого в разі невиконання основних принципів управління банком?

41. Функції капіталу банку:

- а) захисна, оперативна, регулювальна;
- б) капіталоутворююча, трансформаційна, оперативна, регулювальна;
- в) трансформаційна, регулювальна, емісійна;
- г) капіталоутворююча, трансформаційна, захисна, оперативна, регулювальна, емісійна.

42. Норматив платоспроможності визначається як співвідношення:

- а) основного капіталу до активів, зважених за рівнем ризику;
- б) регулятивного капіталу до активів, зважених за рівнем ризику;
- в) регулятивного капіталу до загальних активів;
- г) основного капіталу до загальних активів.

43. Яке джерело поповнення власного капіталу банку є найбільш дорогим:

- а) емісія звичайних акцій;
- б) емісія привілейованих акцій;
- в) чистий прибуток;
- г) правильної відповіді немає?

44. Як зміниться вартість капіталу від випуску звичайних акцій, якщо знизилася ринкова ціна звичайної акції:

- а) зросте;
- б) знизиться;
- в) залишиться без змін;
- г) точно визначити неможливо?

45. Який тип дивідендної політики забезпечує високі темпи розвитку банку:

- а) залишкова політика дивідендних виплат;
- б) політика стабільного розміру дивідендів з надбавкою в певні роки;
- в) політика стабільного співвідношення дивідендних виплат;
- г) політика постійного зростання дивідендних виплат?

46. Які складові з наведеного переліку формують ресурси банку:

- а) кошти суб'єктів господарської діяльності;
- б) кредити, надані іншим банкам та НБУ;
- в) цінні папери власного боргу; г) резервний фонд;
- д) вкладення капіталу в дочірні компанії; ж) вклади фізичних осіб?

47. Які фактори, що впливають на розмір процентної ставки, належать до зовнішніх:

- а) попит та пропозиція грошових коштів на ринку;
- б) розмір банку і ступінь його надійності;
- в) рівень середньоринкової процентної ставки;
- г) рівень ліквідності банку;
- д) рівень конкуренції на ринку депозитних послуг; ж) умови вкладів, що пропонуються банком?

48. Оберіть ті характеристики, що відповідають активній стратегії управління портфелем цінних паперів банку:

- а) відсутність значних оборотів з купівлі-продажу цінних паперів;
- б) використання технічного аналізу;
- в) короткостроковий характер інвестицій;
- г) високий рівень диверсифікації портфеля;
- д) мінімальні витрати на аналітичну підтримку; ж) активна купівля-продаж цінних паперів.

49. Оберіть ту характеристику, що відповідає пасивній стратегії управління портфелем цінних паперів банку:

- а) довгостроковий характер інвестицій;
- б) активна купівля-продаж цінних паперів;
- в) гра на підвищення з недооціненими цінними паперами.

50. За позитивного дисбалансу активів та пасивів прибуток буде зростати, якщо:

- а) ставки на ринку знизяться;
- б) ставки на ринку зростуть;
- в) ставки залишаться стабільними;
- г) точно визначити неможливо.

51. Як вплине на маржу банку зміна ринкової ставки проценту за наявності негативного дисбалансу активів та пасивів:

- а) маржа зросте;
- б) маржа знизиться;
- в) маржа не зміниться;
- г) точно визначити неможливо?

52. У якому випадку для банку не існує загрози процентного ризику:

- а) якщо в банку позитивний дисбаланс за сумами;
- б) якщо в банку негативний дисбаланс за сумами;
- в) якщо в банку нульовий дисбаланс за сумами?

53. Назвіть наслідки зниження курсу іноземної валюти при довгій відкритій валютній позиції:

- а) отримання додаткових доходів;
- б) отримання збитків;
- в) зміна курсу іноземної валюти не впливає на фінансові результати діяльності банку.

54. Для якого виду валютної позиції валютний ризик майже відсутній:

- а) довгої відкритої валютної позиції;
- б) короткої відкритої валютної позиції;
- в) закритої валютної позиції;
- г) вид валютної позиції не впливає на чутливість банку до валютного ризику?

55. Оберіть з наведеного переліку джерела пропозиції ліквідних коштів для банку:

- а) надходження коштів на рахунки фізичних та юридичних осіб;
- б) операційні витрати банку;
- в) виплата відсотків за депозитними та недепозитними ресурсами;
- г) погашення міжбанківських кредитів, отриманих банком;
- д) емісія депозитних сертифікатів; ж) продаж ліквідних активів.

56. Який метод управління ліквідністю може призвести до зростання загального рівня ризиковості діяльності банку:

- а) управління ліквідністю через активи;
- б) управління ліквідністю через пасиви;

в) збалансований метод управління ліквідністю?

57. Який метод управління ліквідністю забезпечує більш високий розмір очікуваного прибутку:

- а) управління ліквідністю через активи;
- б) управління ліквідністю через пасиви;
- в) збалансований метод управління ліквідністю?

58. Який з нормативів ліквідності встановлюється для визначення збалансованості строків і сум ліквідних активів та зобов'язань банку:

- а) норматив короткострокової ліквідності;
- б) норматив поточної ліквідності;
- в) норматив миттєвої ліквідності;
- г) правильна відповідь а) та в)?

59. Які складові з наведеного переліку приносять банку доходи:

- а) вкладення капіталу в асоційовані компанії;
- б) кошти бюджету, та позабюджетних фондів;
- в) кредити, надані фізичним особам;
- г) кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій;
- д) основні засоби та нематеріальні активи;
- ж) цінні папери на продаж?

60. Показник чистого спреду розраховується як:

- а) відношення процентного прибутку до загальних активів;
- б) різниця між процентними доходами та процентними витратами;
- в) різниця між середньозваженими процентними ставками за активними та пасивними операціями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ
для самостійного вивчення дисципліни
«Банківський менеджмент»

Основна література

1. Банківський менеджмент: Підручник / За ред. О. А. Кириченка, В. І. Міщенко. — К.: Знання, 2005.- 671с.
2. Васюренко О.В. Банківський менеджмент. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001.-320с.
3. Роуз П.С. Банковский менеджмент. – М.: Дело Лтд, 1995. – 768 с.
4. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку. — К.: КНЕУ, 2004.
5. Сало В.І., Криклій О.А. Фінансовий менеджмент банку: Навчальний посібник. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2007. – 314 с.
6. Фролов С.М. Банківська справа та основи митного регулювання в Україні: теорія та практика: Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2004. – 368с.

Додаткова література

7. Банковское дело: Учебник / Под ред. О.И. Лаврушина. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 576 с.
8. Банківські операції: Підручник / За ред. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2000. – 384 с.
9. Брігхем Е. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. – К.: Молодь, 1997.
10. Васюренко О.В., Волохата К.О. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: Навч. посіб.-К.: Знання,2006.-463с.
11. Долан Э. Дж. и др. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Пер. с англ. В. Лукашевича. - 1994. - 496 с.
12. Любунь О.С., Грушко В.І. Фінансовий менеджмент у банку: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім „Слово”, 2004. – 296 с.
13. Платежные системы: Учеб. пособ. / Под ред. В.А. Ющенко, А.С. Савченко. - К.: Лыбидь, 1998. - 416 с.
14. Полфреман Д., Форд Ф. Основы банковского дела. - М.: Инфра-М, 1996. -624 с.
15. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник. – К.: КНЕУ, 2004. – 468 с.
16. Синки Дж. Управление финансами в коммерческих банках/Пер.с англ./Под ред. Р.Я.Левиты. – М., 1994.-820с.

Список нормативної і довідкової літератури

17. Закон України „Про банки і банківську діяльність” від 7.12.2000 №2121-III.
18. Закон України «Про Національний банк України» від 20.08.99 р. №679-XIV.

19. Інструкція НБУ «Про порядок регулювання та аналіз діяльності банків в Україні»: Затверджена Постановою Правління НБУ № 368 від 28.08.2001.

20. Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень, затверджене Постановою Правління НБУ від 31.08.2001 р. №375.

21. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Затверджена Постановою Правління НБУ №489 від 28.11.2001.

Крім переліченої літератури, студент під час самостійної роботи має використовувати матеріали розміщені в системі Moodle МДУ, періодичні матеріали, нормативні та статистичні дані банківських установ, ресурси мережі "Інтернет", інші джерела інформації.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>